1. Hafta

14–18 Eylül · 1. dönem · 6 ders saati

TEMA / ÜNİTE

Dilimizin Zenginliği

KONU / METİN

Bir Kelime Seyyahı

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Kod	Öğrenme çıktısı
T.D.6.1	Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme • a) Dinleme/izleme şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, ilgi ve ihtiyaçları, bilgiye erişim olanakları; etkinliğin süresi doğrultusunda dinleme/izleme materyalini ve diğer kaynakları (sözlük, genel ağ, çalışma kâğıdı, grafik organize edici vb.) seçer. • b) Seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar. • c) Etkileşimli dinleme/izleme sırasında karşısındakiyle ilişkiyi sürdürür.
T.D.6.2	Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme • a) Dinleme/izleme şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, ilgi ve ihtiyaçları; materyalin özellikleri ve etkinliğin süresi doğrultusunda kullanacağı strateji ve yöntemleri seçer. • b) Seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar.
T.D.6.4	Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme • a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.
T.D.6.5	Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme • a) Dinlediği/izlediği ve varsa ona eşlik eden görsellerden hareketle bağlama/konuya dair ipuçlarını bulup ön bilgileriyle bağlantı kurar. • b) Dinlediğinde/izlediğinde doğrudan verilen bilgileri (tanımı verilen kavram, düşünce, yönerge, iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirler. • c) Uygun durumlarda, iletilen mesajın gerektirdiği tepkiyi verir.
T.D.6.15	Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Metnin içeriğini yansıtan anahtar kelimeleri belirler. • b) Anahtar kelimelerin dinlediğiyle/izlediğiyle ilişkisini ortaya koyar.
T.D.6.19	Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Dinlediğinin/izlediğinin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler. • b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.
T.D.6.25	Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Dinleme/izleme sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak dinleyici/izleyici kimliğinin gelişimine yön verir.
T.O.6.1	Okumada materyal seçimini yönetebilme • a) Amacı, ilgi ve ihtiyaçları, materyalin özellikleri, süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz ederek görüş oluşturur. • b) Analiz sonuçları doğrultusunda metin ve diğer yardımcı materyalleri (sözlük, ek kaynak vb.) seçer. • c) Seçimleri üzerinde zamana bağlı değişime/üst bilişsel izlemeye dayalı düzenlemeler yapar.
T.O.6.2	Sesli ve sessiz okurken akıcı okuma unsurlarını yönetebilme • a) Faaliyetin amacını, ilgi ve ihtiyaçlarını, materyalin özelliklerini, süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz ederek görüş oluşturur. • b) Metnin tür özellikleri ve içeriğinden hareketle okuma hızı, duraklama, vurgu, tonlama ve telaffuzu, anlamı

Kod	Öğrenme çıktısı
	yansıtacak biçimde düzenleyerek metni sesli okur. • c) Metnin tür özellikleri ve içeriğinden hareketle okuma hızı ve duraklamaları, anlamı yansıtacak biçimde düzenleyerek metni sessiz okur.
T.O.6.3	Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme • a) Faaliyetin amacını, ilgi ve ihtiyaçlarını, materyalin özelliklerini, süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz ederek görüş oluşturur. • b) Analiz sonuçları doğrultusunda okurken kullanacağı strateji ve yöntemleri seçer ve seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar.
T.O.6.4	Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme • a) Okuyacağı metnin başlık, görsel ve/veya belirli bir bölümünden hareketle içerikle ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Metnin içeriği veya sonraki bölümleriyle ilgili mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahmininin doğruluğunu kontrol edip yargıya ulaşır.
T.O.6.5	Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme • a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.
T.O.6.6	Metnin yüzey anlamını belirleyebilme • a) Metin ve varsa ona eşlik eden görsellerden hareketle bağlama/konuya dair ipuçlarını bulup ön bilgileriyle bağlantı kurar. • b) Metinde doğrudan verilen bilgileri (tanımı verilen kavram, düşünce, yönerge, iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirler. • c) Gerektiğinde iletilen mesajın gerektirdiği tepkiyi verir.
T.O.6.16	Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Metnin içeriğini yansıtan anahtar kelimeleri belirler. • b) Anahtar kelimelerin metinle ilişkisini ortaya koyar.
T.O.6.21	Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler. • b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.
T.O.6.27	Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Okuma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak okur kimliğinin gelişimine yön verir.
T.K.6.1	Konuşma sürecini yönetebilme • a) Konuşmayı başlatma, sürdürme, sonlandırmayla ilgili selam, hitap ve sonlandırma ifadelerini kullanır. • b) Uygun zamanda söz alır/verir. • c) Olay, konu, durum, problem vb. ile ilgili anlaşılmayan noktaları açıklığa kavuşturmak için herhangi bir yönlendirmenin etkisinde kalmadan soru sorar. • ç) Kendisine yöneltilen soruları cevaplar.
T.K.6.2	Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme • a) Konuşma şekli (sözlü üretim veya sözlü etkileşim), amacı, süresi, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda kullanacağı yöntem ve teknikleri seçer. • b) Seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar.
T.K.6.3	Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme • a) Konuşma amacını belirler. • b) Konuşma konusunu belirler. • c) Konuşma türünü belirler.
T.K.6.9	Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme • a) Nefesini doğru ayarlar. • b) Kelimeleri doğru telaffuz eder. • c) Sesin şiddetini ayarlar.

Kod	Öğrenme çıktısı
	• ç) Doğru vurgu ve tonlamayla konuşur.
T.K.6.22	Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme • a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler. • b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder. • c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.
T.K.6.26	Konuşma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Konuşma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak konuşan kimliğinin gelişimine yön verir. • c) Konuşmalarından oluşan ürün ve seçki dosyası (ses kaydı, konuşma metni, sunum videosu, çoklu medya ögeleri vb.) oluşturur.
T.Y.6.1	Yazma sürecini yönetebilme • a) Amaç, bağlam ve olanaklarını analiz ederek yazma konusunu, hedef kitlesini, dijital de dâhil yazma aracı ve ortamını belirler. • b) Yazılı etkileşiminde yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun selam ve hitap ifadelerini kullanır. • c) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde içerik ve süreçle ilgili gerekli seçim ve düzenlemeleri yapar.
T.Y.6.2	Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme • a) Yazma şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, bağlamı ve olanakları doğrultusunda kullanacağı stratejileri seçer. • b) Yazma şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, bağlamı ve olanakları doğrultusunda kullanacağı yöntem ve teknikleri seçer.
T.Y.6.3	Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme • a) Yazma amacına uygun paragraf türünü seçer. • b) Yazma amacına uygun metin yapısını seçer.
T.Y.6.18	Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme • a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler. • b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder. • c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır. • ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.
T.Y.6.21	Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme • a) Yazım kurallarını uygular. • b) Noktalama işaretlerini uygun biçimde kullanır.
T.Y.6.22	Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Yazma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak yazar kimliğinin gelişimine yön verir. • c) Yazılarından oluşan ürün ve seçki dosyası (sözlük, günlük, anı, gezi, şiir, alıntılar seçkisi, atasözü ve deyim vb.) oluşturur.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

*Kontrol listesi
*Öz bildirim
*Gelişim çizelgesi
*Cümle tamamlama
*Sözcük ilişkilendirme
*Boşluk doldurma/açık uçlu soru
*Bilgi aktarımı
*Öz değerlendirme
*Paragraf yazma
*Sunum yapma

*Sorulardan/Kavramlardan/Görsellerden hareketle sözlü metin oluşturma
*Sözcük ve kavram havuzundan seçerek yazma
*Çoktan seçmeli/açık uçlu/iki bileşenli soru
*Kümelere ayırma
*Tanılayıcı dallanmış ağaç
*Kavram haritası
*Yapılandırılmış özetleme
*Dereceli puanlama anahtarı

Kaynak: MEB TÜRKÇE (5-8. SINIFLAR) TASLAK ÇERÇEVE YILLIK PLAN+++.xlsx (6. SINIF ÇERÇEVE YILLIK PLA (3)) · https://tymm.meb.gov.tr/assets/file/ortaokul-turkce-dersi-yillik-planlar_20260917_120004_398.zip · Kontrol: 2026-11-21. Maarif Rehberi tarafından düzenlenmiştir; resmî metin için kaynağa bakınız.